

DIREKTYVOS (ES) 2019/944 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 2, 7, 9, 56, 67 IR 69 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO SEPTINTUOJU¹ SKIRSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO ATITIKTIES LENTELĖ

2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES	Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 56, 67 ir 69 Straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo septintuoju¹ skirsniu įstatymo projektas	Direktyvos perkėlimo (įgyvendinimo) lygis (visiškas, dalinis)
2 straipsnis Terminų apibrėžtys Šioje direktyvoje vartojamos šios terminų apibrėžtys: <...> 57) elektros energijos įmonė – fizinis ar juridinis asmuo, kuris atlieka bent vieną iš šių funkcijų: elektros energijos gamyba, perdavimas, skirstymas, telkimas, reguliavimas apkrova, elektros energijos kaupimas, tiekimas ar pirkimas, ir kuris yra atsakingas už komercines, technines arba techninės priežiūros užduotis, susijusias su tomis funkcijomis, išskyrus galutinius vartotojus; <...>	1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas 1. Pakeisti 2 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip: „5. Elektros energetikos įmonė – asmuo, kuris vykdo bent vieną iš šių veiklų: elektros energijos gamybos, perdavimo, skirstymo, kaupimo, tiekimo, elektros energijos paklausos telkimo, elektros energijos pirkimo siekiant ją perparduoti, ir yra atsakingas už susijusius su šiomis veiklomis komercinius, techninius ir (ar) eksploataavimo įpareigojimus.“	Visiškas
<...> 59) energijos kaupimas – elektros energijos galutinio naudojimo atidėjimas elektros energijos sistemoje vėlesniam momentui nei ji buvo pagaminta arba elektros energijos pavertimas tokios formos energija, kurią galima kaupti, tokios energijos kaupimas ir vėlesnis tokios energijos pavertimas elektros energija arba naudojimas kitu energijos nešikliu;	1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas <...> 2. Papildyti 2 straipsnį nauja 18¹ dalimi: „18¹. Energijos kaupimas – elektros energijos galutinio naudojimo elektros energetikos sistemoje atidėjimas vėlesniam laikui, nei ji buvo pagaminta, arba elektros energijos pavertimas kitos formos energija ir tokios energijos laikymas, taip pat vėlesnis tokios energijos pavertimas elektros energija arba naudojimas kaip kito energijos nešiklio.“	Visiškas
60) energijos kaupimo įrenginys – įrenginys elektros	1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas	Visiškas

energijos sistemoje, kuriame kaupiama energija.	<...> 4. Pakeisti 2 straipsnio 18 ² dalį ir ją išdėstyti taip: „18 ² . Energijos kaupimo įrenginys – elektros energetikos sistemos įrenginys, kuriame kaupiama energija (įskaitant elektros akumuliatorius, hidroakumuliacines elektrines, kondensatorius, suspausto oro ar vandenilio saugyklas).“	
42 straipsnis Įgaliojimai priimti sprendimus dėl naujų gamybos įrenginių ir energijos kaupimo įrenginių prijungimo prie perdavimo sistemos 1. Perdavimo sistemos operatorius nustato ir paskelbia skaidrią ir veiksmingą procedūrą, skirtą nediskriminaciniam naujų gamybos įrenginių ir energijos kaupimo įrenginių prijungimui prie perdavimo sistemos. Tas procedūras patvirtina reguliavimo institucijos.	2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas Pakeisti 7 straipsnio 8 punktą ir jį išdėstyti taip: „8) nustato tinklų naudotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų ir (ar) tiesioginės linijos tvarką ir sąlygas;“. 3 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas Pakeisti 9 straipsnio 1 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip: „9) tvirtina tinklų naudotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainius, jų nustatymo metodiką, kurioje nustatytos ir įkainių apskaičiavimo sąlygos, vadovaudamasi šiame įstatyme nustatytais bendraisiais įkainių nustatymo reikalavimais;“. 4 straipsnis. Įstatymo papildymas septintuoju¹ skirsniu Papildyti Įstatymą septintuoju ¹ skirsniu: „SEPTINTASIS¹ SKIRSNIS ENERGIJOS KAUPIMAS <...> 48² straipsnis. Energijos kaupimo įrenginių prijungimas prie elektros tinklų 1. Energijos kaupimo įrenginiai prijungiami prie elektros tinklų šiame įstatyme, Europos Sąjungos reglamentuose, reglamentuojančiuose energijos kaupimo įrenginių prijungimą prie elektros tinklų ir naudojimąsi elektros tinklais, ir jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis. <...>“	Dalinis
2. Perdavimo sistemos operatorius neturi teisės atsisakyti	4 straipsnis. Įstatymo papildymas septintuoju¹ skirsniu	Dalinis

prijungti naują gamybos įrenginį arba energijos kaupimo įrenginį dėl turimų tinklo pajėgumų galimų apribojimų ateityje, pvz., perkrovos nutolusiose perdavimo sistemos dalyse. Perdavimo sistemos operatorius teikia reikiamą informaciją. <...>	Papildyti Įstatymą septintuoju¹ skirsniu: „SEPTINTASIS¹ SKIRSNIS ENERGIJOS KAUPIMAS <...> 48² straipsnis. Energijos kaupimo įrenginių prijungimas prie elektros tinklų <...> 2. Tinklų operatorius neturi teisės atsisakyti prijungti naujo energijos kaupimo įrenginio prie elektros tinklų dėl ateityje galimo elektros tinklų pajėgumo apribojimo. Tinklų operatorius privalo prijungti naują energijos kaupimo įrenginį prie elektros tinklų, atsižvelgdamas į atitinkamų techninių norminių dokumentų reikalavimus, keliamus tokių įrenginių prijungimui, taip pat elektros tinklų įrengimui ir (ar) atnaujinimui tinklų naudotojo elektros tinklo ir tinklų operatoriaus tinklų dalyje. <...>“	
<...> Pirma pastraipa nedaro poveikio perdavimo sistemos operatorių galimybei apriboti garantuojamus prijungimo pajėgumus arba pasiūlyti prijungimo galimybių, kurioms taikomi eksploatavimo apribojimai, siekiant užtikrinti ekonominį efektyvumą naujų gamybos įrenginių arba energijos kaupimo įrenginių atžvilgiu su sąlyga, kad tokius apribojimus patvirtino reguliavimo institucija. <...>	4 straipsnis. Įstatymo papildymas septintuoju¹ skirsniu Papildyti Įstatymą septintuoju¹ skirsniu: „SEPTINTASIS¹ SKIRSNIS ENERGIJOS KAUPIMAS <...> 48² straipsnis. Energijos kaupimo įrenginių prijungimas prie elektros tinklų <...> 3. Šio straipsnio 2 dalis nedraudžia tinklų operatoriui riboti garantuojamus energijos kaupimo įrenginių prijungimo prie elektros tinklų pajėgumus arba pasiūlyti prijungimo galimybių, kurioms taikomi eksploatavimo apribojimai, siekiant užtikrinti ekonominį efektyvumą naujų energijos kaupimo įrenginių atžvilgiu su sąlyga, kad tokius apribojimus perdavimo sistemos operatoriaus teikimu pagal kompetenciją patvirtino Taryba. <...>“	Dalinis
<...> Reguliavimo institucija užtikrina, kad visi garantuojamų	4 straipsnis. Įstatymo papildymas septintuoju¹ skirsniu	Dalinis

prijungimo pajėgumų arba eksploatavimo apribojimai būtų nustatomi remiantis skaidriomis ir nediskriminacinėmis procedūromis ir nesukurtų nepagrįstų kliūčių patekti į rinką. Jeigu gamybos įrenginys arba energijos kaupimo įrenginys padengia išlaidas, susijusias su neriboto prijungimo užtikrinimu, apribojimai netaikomi.	Papildyti Įstatymą septintuoju¹ skirsniu: „SEPTINTASIS¹ SKIRSNIS ENERGIJOS KAUPIMAS <...> 48² straipsnis. Energijos kaupimo įrenginių prijungimas prie elektros tinklų <...> 3. <...> Taryba užtikrina, kad visi garantuojamų prijungimo pajėgumų arba eksploatavimo apribojimai būtų nustatomi remiantis skaidriomis ir nediskriminacinėmis procedūromis ir nesukurtų nepagrįstų kliūčių patekti į rinką. Jei energijos kaupimo įrenginio savininkas padengia išlaidas, susijusias su neriboto prijungimo užtikrinimu, įskaitant tinklų operatoriaus nurodytos būtinos elektros tinklų plėtros išlaidas, apribojimai netaikomi. <...>“	
3. Perdavimo sistemos operatorius neturi teisės atsisakyti naujos jungties dėl to, kad atsirastų papildomų išlaidų, kylančių dėl būtino sistemos elementų pajėgumų netoli tos jungties padidinimo.	4 straipsnis. Įstatymo papildymas septintuoju¹ skirsniu Papildyti Įstatymą septintuoju¹ skirsniu: „SEPTINTASIS¹ SKIRSNIS ENERGIJOS KAUPIMAS <...> 48² straipsnis. Energijos kaupimo įrenginių prijungimas prie elektros tinklų <...> 4. Tinklų operatorius neturi teisės atsisakyti energijos kaupimo įrenginių prijungimo prie elektros tinklų nauja jungtimi dėl to, kad atsirastų papildomų išlaidų, susijusių su būtinu elektros tinklų pajėgumo padidinimo. <...>“	Dalinis
56 straipsnis Finansinių ataskaitų atskyrimas 1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad elektros energijos įmonės finansines ataskaitas tvarkytų 2 ir 3	Nereikalauja įgyvendinimo priemonių. <u>Komentaras:</u> Konkrečios Direktyvos (ES) 2019/944 56 straipsnio 2 ir 3 dalių perkėlimo ir įgyvendinimo priemonės nurodytos žemiau.	

dalyse nustatyta tvarka.		
2. Elektros energijos įmonės, neatsižvelgiant į jų nuosavybės sistemą ar teisinę formą, savo metines finansines ataskaitas parengia, pateikia auditui ir paskelbia pagal ribotos atsakomybės bendrovių metines finansines ataskaitas reglamentuojančias nacionalinės teisės taisykles, priimtas pagal Direktyvą 2013/34/ES. Įmonės, kurios teisiškai nėra įpareigosios skelbti savo metinių finansinių ataskaitų, jų kopiją laiko savo pagrindinėje buveinėje, kur su jomis gali susipažinti visuomenė.	5 straipsnis. 56 straipsnio pakeitimas Pakeisti 56 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „56 straipsnis. Apskaitos atskyrimas <...> 3. Elektros energetikos įmonės (išskyrus gamintojus, gaminančius elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių), kurios, vadovaudamosi Energetikos įstatymo 16 straipsnio 8 dalimi, nėra įpareigosios skelbti metinių finansinių ataskaitų interneto svetainėse, pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams per 4 mėnesius praėjusių finansinių metų metines finansines ataskaitas ir auditoriaus išvadas, kai jos privalomos pagal Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimus, skelbia savo interneto svetainėse. Jeigu šios elektros energetikos įmonės dėl techninių priežasčių negali paskelbti praėjusių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų ir auditoriaus išvadų savo interneto svetainėse ar jų neturi, tada jos apie tai raštu informuoja Tarybą ir praėjusių finansinių metų metines finansines ataskaitas ir auditoriaus išvadas, kai jos privalomos pagal teisės aktų reikalavimus, teikia Tarybai, kuri paskelbia jas savo interneto svetainėje. Elektros energetikos įmonės, kurios šioje dalyje nėra įpareigosios skelbti savo metinių finansinių ataskaitų, savo buveinėje laiko metinės finansinės ataskaitos ir auditoriaus išvados kopijas, kur su jomis gali susipažinti visuomenė.“	Visiškas
3. Savo vidaus apskaitos sistemoje elektros energijos įmonės atskirai tvarko perdavimo ir skirstymo veiklos finansines ataskaitas, kaip jos tą turėtų daryti, jei atitinkamomis veiklos rūšimis užsiimtų atskiros įmonės, taip siekiant išvengti diskriminavimo, kryžminio subsidijavimo ir konkurencijos iškraipymo. Jos taip pat tvarko kitų su elektros energija susijusių veiklos rūšių, išskyrus susijusias su perdavimu ar skirstymu, finansines ataskaitas, kurios gali būti	5 straipsnis. 56 straipsnio pakeitimas Pakeisti 56 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „56 straipsnis. Apskaitos atskyrimas 1. Perdavimo sistemos operatorius, skirstomųjų tinklų operatorius, visuomeninis tiekėjas ir išimties tvarka perdavimo sistemos operatoriumi izoliuoto darbo rezervo paslaugą teikiantis energijos kaupimo įrenginio savininkas privalo atskirai tvarkyti su elektros energijos perdavimo, skirstymo, visuomeninio tiekimo, kaupimo	Dalinis

konsoliduojamos. Finansinėse ataskaitose nurodomos pajamos, gautos naudojantis nuosavybės teise į perdavimo ar skirstymo sistemą. Kai tinkama, jos tvarko kitų su elektros energija nesusijusių veiklos rūšių konsoliduotas finansines ataskaitas. Tvarkant vidaus finansines ataskaitas, sudaromas kiekvienos veiklos rūšies balansas ir pelno bei nuostolių ataskaita.	veikla, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo veikla ir kita, su elektros energetika nesusijusia veikla, susijusią apskaitą. 2. Gamintojai ir nepriklausomi tiekėjai, taip pat energijos kaupimo įrenginių savininkai, kurių teikiamų paslaugų kainos yra reguliuojamos, privalo atskirai tvarkyti su elektros energetikos sektoriaus veikla nesusijusią apskaitą. <...>“	
4. 2 dalyje nurodyto audito metu visų pirma siekiama nustatyti, ar laikomasi 3 dalyje nurodytos pareigos vengti diskriminavimo ir kryžminio subsidijavimo.	5 straipsnis. 56 straipsnio pakeitimas Pakeisti 56 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „56 straipsnis. Apskaitos atskyrimas <...> 3. Elektros energetikos įmonės (išskyrus gamintojus, gaminančius elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių), kurios, vadovaudamosi Energetikos įstatymo 16 straipsnio 8 dalimi, nėra įpareigosios skelbti metinių finansinių ataskaitų interneto svetainėse, pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams per 4 mėnesius praėjusių finansinių metų metines finansines ataskaitas ir auditoriaus išvadas, kai jos privalomos pagal Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimus, skelbia savo interneto svetainėse. Jeigu šios elektros energetikos įmonės dėl techninių priežasčių negali paskelbti praėjusių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų ir auditoriaus išvadų savo interneto svetainėse ar jų neturi, tada jos apie tai raštu informuoja Tarybą ir praėjusių finansinių metų metines finansines ataskaitas ir auditoriaus išvadas, kai jos privalomos pagal teisės aktų reikalavimus, teikia Tarybai, kuri paskelbia jas savo interneto svetainėje. Elektros energetikos įmonės, kurios šioje dalyje nėra įpareigosios skelbti savo metinių finansinių ataskaitų, savo buveinėje laiko metinės finansinės ataskaitos ir auditoriaus išvados kopijas, kur su jomis gali susipažinti visuomenė.“	Dalinis
59 straipsnis Reguliavimo institucijų pareigos ir įgaliojimai	3 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas Pakeisti 9 straipsnio 1 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:	Dalinis

<...> 7. <...> reguliavimo institucijos atsako už tai, kad likus pakankamai laiko iki jų įsigaliojimo būtų nustatytos ar patvirtintos bent tos nacionalinės metodikos, pagal kurias apskaičiuojamos ar nustatomos sąlygos, susijusios su: a) prijungimu ir prieiga prie nacionalinių tinklų, įskaitant perdavimo ir skirstymo tarifus ar jų metodikas; taikant tuos tarifus ar metodikas sudaromos galimybės būtinąsias investicijas į tinklus vykdyti tokiu būdu, kad tos investicijos užtikrintų tinklų gyvybingumą; <...>	„9) tvirtina tinklų naudotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainius, jų nustatymo metodiką, kurioje nustatytos ir įkainių apskaičiavimo sąlygos, vadovaudamasi šiame įstatyme nustatytais bendraisiais įkainių nustatymo reikalavimais;“. 7 straipsnis. 69 straipsnio pakeitimas Pakeisti 69 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip: „10. Perdavimo sistemos operatoriaus perdavimo paslaugos kainos ir tarifai įsigalioja praėjus 2 mėnesiams nuo jų paskelbimo. Gamintojų, kurių parduodamos elektros energijos ir rezervinės galios kainos yra reguliuojamos, elektros energijos pardavimo ir rezervinės galios kainos ir (ar) nustatyta pajamų riba, skirstomųjų tinklų operatoriaus skirstymo paslaugos kainos ir tarifai įsigalioja praėjus ne mažiau kaip 45 dienoms nuo jų paskelbimo, o visuomeninės elektros energijos kainos ir tarifai įsigalioja praėjus ne mažiau kaip vienam mėnesiui nuo jų paskelbimo. Gamintojų, kurių teikiamų izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo paslaugų kainos yra reguliuojamos, taip pat energijos kaupimo įrenginių savininkų, kurių teikiamų paslaugų kainos yra reguliuojamos, nustatytos kainos ir (ar) nustatyta pajamų riba įsigalioja praėjus ne mažiau kaip vienam mėnesiui nuo jų paskelbimo.“	
--	---	--